

Af gynækolog Christine Felding

Så er sommeren gået, men der har alligevel været gang i tingene indenfor gynækologien. Der er både flere nye præparater, men også ny information, f.eks. om **Andropausen**, se nedenfor.

Det vigtigste, der er sket indenfor vores verden er dog at den store HRT-studie - **The Women's Health Initiative (WHI)**, som i årevis har været i gang i USA blev stoppet med øjeblikkelig virkning. Min kollega Claus har forsøgt at analysere oplysningerne fra USA andetsteds i dette nummer af PS (se side 21).

Som tidligere nævnt, bliver præparaterne under hver rubrik omtalt i alfabetisk rækkefølge.

NYE PRÆPARATER

Elidel® fra firmaet Novartis

Elidel® 1% er en creme, egentlig beregnet til behandling af atopisk dermatit. Den indeholder 10 mg pimecrolimus pr. gram creme. Pimecrolimus er et anti-inflammatorisk ascomycinmacrolactam-derivat og en selektiv hæmmer af dannelsen og frigørelsen af pro-inflammatoriske cytokiner og mediatorer i T-celler og mastceller.

I forbindelse med et kursus i vulvasygdomme i foråret blev det nævnt, at en anden indikation kunne være lichen sclerosus et atroficus vulvae - en sygdom som alle gynækologer ser meget til. Almindeligvis vil en kur med højpotente steroider som f.eks. DermovotR være tilstrækkelig, men ved behandlingsresistens vil Elidel® være et alternativ.

Menopur® Menotropin fra firmaet Ferring.

Menopur® erstatter Menogon®, som afregistreres. Menopur® er et højt oprenset menotropin, som indeholder 75 IE FSH og 75 IE LH. Præparatet bruges i fertilitetsbehandling i forbindelse med follikelstimulation for insemination eller til IVF.

Minirin® fra firmaet Ferring

Præparatet er tidligere registreret, men har nu fået en ny indikation i form af behandling af nocturi hos voksne. MinirinR indeholder desmopressinacetat 0,1mg, 0,2 mg eller 0,4 mg (et syntetisk fremstillet analog

til vasopressin (ADH)). Begyndelsesdosis vil sædvanligvis være 0,1 mg ved sengetid, dosis kan øges succesivt til 0,4 mg ved manglende effekt.

Desmopressin adskiller sig kemisk en smule fra vasopressin; dette resulterer i en væsentligt forlænget virkningsvarighed af den anti-diuretiske effekt og en næsten elimineret presseffekt ved terapeutiske doser. Kliniske studier har vist en signifikant reduktion i antallet af natlige vandladninger på ca 45%.

Vivelle Dot® fra firmaet Novartis

Vivelle Dot® er det indtil videre mindste østrogenplaster på markedet. Det findes i 4 styrker, indeholdende østradiol (som hemihydrat) som afgiver hhv. 37,5 mg, 50 mg, 75 mg eller 100 mg/24 timer. »Standardplasteret«, indeholdende 50 mg/24 timer har et areal på 5 cm².

Vivelle Dot® kan anbringes hvor som helst på kroppen - undtagen ansigt og bryster - og skiftes 2 gange ugentlig. Ved intakt livmoder skal man supplere med gestagen, enten cyklisk i 10-14 dage om måneden eller kontinuerligt, enten som tabletter eller i form af gestagenspiral.

Østrogenbehandling i form af transdermal administration er specielt velegnet til rygere, hvor metabolismen ved »first pass« i leveren er ændret.

I øvrigt er virkning og bivirkninger som ved enhver anden form for østrogentilskud.

Dot står for »Delivery Optimized Thermodynamics« og er teknologien bag plasteret.

Vivelle Dot vil blive omtalt nærmere i næste nummer af PS.

ANDET

Andropause. Man har de senere år skærpet opmærksomheden omkring det aldersbetingede testosteronfald hos mænd. Man formoder at 20-30% af mænd over 50 har andropause-symptomer i form af energitab, tristhed, muskelsvækkelse, manglede libido og senere osteoporose.

Seks klinikker i Danmark har nu en del erfaring med andropausebehandling. Der foretages først udredning med **standardiseret spørgeskema, objektiv undersøgelse og diverse blodprøver.**

Normal total s-testosteron skal være > 12 nmol/l.

Herefter substitueres med testosteron i fysiologiske doser og pt. vurderes klinisk hver tredje måned.

Nedenstående klinikker tilbyder behandling:

1. Fertilitetsklinikken KAS Herlev; Svend Lindenberg, tlf: 4488 4488
2. Fertilitetsklinikken Ciconia, Flemming Christensen, tlf: 3325 7000
3. Fertilitetsklinikken Ciconia, Erik Ernst, tlf: 8627 7626
4. Klinikken i Odense, John Dræby, tlf: 6614 7600
5. Urologisk afd. Viborg-Kjellerup Sygehus, Lars Lund, tlf: 8927 2727
6. Lægeklinikken, Esplanaden Aps, Michael Lützhøft, tlf: 3312 2361

Gigtår

I sidste nummer af PS blev en svensk brochure om HRT-behandling af gigttilfælde omtalt. Brochuren er nu oversat til dansk og kan rekvireres gratis hos firmaet OrionPharma på tlf: 4912 6700

Ufrivillig vandladning

»Det taler man da ikke om!« Jo, for nu kan man gøre noget ved det!

En lille brochure som informerer om ufrivillig vandladning på kort og forståelig vis. Velegnet til at have liggende i venteværelset.

Brochuren kan rekvireres hos firmaet 2K Pharma på tlf:4925 2550

Udgåede præparater

Menogon® Menotropin fra firmaet Ferring

Det drejer sig om HMG - humant menopausal gonadotropin - indeholdende 75 IE FSH og 75 IE LH. Som ovenfor nævnt erstattes Menogon® af Menopur®.

Menopur® skulle have en høj renhedsgrad, således at patienterne slipper for irritation ved indstiksstedet.